

[N. P. Andreasen.]

Den Forkøbsret, som er indsat i Lovforslaget, kan vi ikke anerkende. Den vil, som det allerede er nævnt, komme til at virke paa en lignende Maade som Forkøbsretten efter den bestaaende Lov i Øjeblikket med Hensyn til nedbrændte Gaarde, Gaarde, der tilhører Dødsboer, og Gaarde, der skal til Tvangsauktion. Det er mærkværdigt, kan jeg næsten sige, at den højtærede Minister ikke kan indse, at Loven har virket saaledes, som man har Eksempler, endda en lang Række Eksempler paa, at naar Statens Jordlovsudvalg er kommet ud for at se paa disse Ejendomme, faar man Lov at se paa dem og at give Tilbud paa dem, men det bliver ogsaa ved det, for der skal nok være en eller anden derude, som vil give lidt mere, og saa gaar han med Gaarden, og Statens Jordlovsudvalg faar ingenting. Saadan er det gaaet hidtil, og jeg er tilbøjelig til at mene, at Bestemmelserne kun har bevirket, at Priserne er blevet tvunget endnu højere i Vejret. Jeg kan heller ikke forstaa, at Landbrugsministeren har givet Paragraffen denne Form. I Bemærkningerne til Lovforslaget staar der under Omtalen af § 8 — med Formandens Tilfaldelse vil jeg gerne citere —:

„Disse Bestemmelser“ — det er alt-saa om Forkøbsretten — „som blev indført ved Lov Nr. 357 af 26. August 1941, har i Praksis vist sig kun at have ringe Betydning for Fremskaffelsen af Udstykningsjord. Bortset fra enkelte nedbrændte Ejendomme, som erfaringsmæssigt alligevel vilde være blevet tilbuddt Statens Jordlovsudvalg, har Udvalget ikke haft noget Udbytte af Anmeldelsespligten, som tilmed vides overtraadt gentagne Gange, hvad der under den gældende Lovgivning ikke har kunnet forhindres.“

Det er da et tydeligt Udtryk for, at man ikke lægger Vægt paa en Forkøbsret af den Karakter, som den højtærede Minister har stillet Forslag om.

Mit Parti vil, som vi har skrevet i vor Mindretalsbetænkning, være med til at gennemføre en virkelig effektiv Forkøbsret ved Ejerskifte. Det er blevet sagt af andre ærede Ordførere under denne Forhandling, at vi vil tage fra den ene Mand og give til den anden. Det er ikke rigtigt. Det, vi ønsker at gennemføre, er en effektiv Forkøbsret, og at der nedsettes en Kommission, der skal træffe Afgørelse om Prisen, hvis man ikke kan enes om den. Der skal ikke tages noget

fra vedkommende Mand, før han selv ønsker at sælge. Vi gaar ikke hen og siger til den ene eller den anden Bonde derude: nu har du at afstaa det og det Stykke Jord. Vi fordrer kun Jorden i det Tilfælde, at Manden alligevel vil sælge til andre. Derfor kan man ikke sige, saaledes som det er blevet sagt her, at vi vil tage fra den ene og give til den anden.

Se, dette Vurderingsnævn, som vi ønsker oprettet, og som skal fastsætte den Købesum, der bliver den endelige, er omtalt i Stk. 3 i § 8 b i vort Ændringsforslag. Vi understreger, at Manden selvfølgelig skal have den fulde Værdi, men han skal paa den anden Side ikke have Lov til at drive Spekulation med sin Ejendom og drive Prisen op til en urimelig Højde. Og ifølge vort Forslag skal det være saaledes, at hvis Ejeren ikke vil sælge sin Ejendom til den Pris, som Statens Jordlovsudvalg og eventuelt Vurderingsnævnet er kommet til, har han Ret til at trække sig tilbage fra Handelen og drive sin Ejendom videre. Det vil jeg gerne have slaaet fast, for den ærede konservative Ordfører (Chr. R. Christensen) talte om, hvorvidt Manden efter vort Forslag skulde have Ret til selv at afgøre, om han vilde sælge sin Jord eller ej, naar den var blevet vurderet. Han skal selvfølgelig have Lov til at trække sig tilbage fra Handelen og drive sin Ejendom videre, men han skal ikke derefter have Ret til at sælge den til andre, for det vilde være helt ved Siden af.

Bestemmelsen om, at Statens Jordlovsudvalg har Ret til at kræve Jord afgivet fra Ejendomme over 40 000 Kr.s Grundværdi, ønsker vi indført for at skaffe Tillægsjord til de for smaa Husmandsbrug. Saaledes som Udviklingen har været, er vi fuldstændig klar over, at netop dette Problem kunde løses langt lettere i Øjeblikket end den almindelige Udstykning. Naar der er Tale om Tillægsjord, skal der ikke bygges nær saa meget, som naar man opretter et nyt Hjem; det er langt lettere at faa et almindeligt Brug i Stand derved, at det faar 4—5 Tdr. Land som Tillægsjord. Mangler der Bygninger eller Besætning eller noget i den Retning, kan vedkommende Ejer skaffe sig det, efterhaanden som der bliver Lejlighed dertil. Man har ikke mindst fra det mindre Landbrugs Side Gang paa Gang meget stærkt understreget, at netop saadan som Forholdene ligger nu, bør man sætte ind for at skaffe den fornødne Tillægsjord til